

ELAC UNI-FI BS U5 SLIM *Sander van der Heide*

SLANK DESIGN MET BREED GELUID

Sinds het aantreden van levende luidsprekerlegende Andrew Jones bij Elac USA, zijn de verwachtingen enorm. Na de peperdure modellen bij TAD, waren de eerste budgetmodellen in de vorm van Elac Debut een ware verrassing. Vorig jaar kon ik dan ook niet anders concluderen dat er waarschijnlijk nooit meer een goedkope speaker zo goed zal klinken als de Debut. Totdat Andrew Jones zijn tweede luidsprekerserie voor Elac introduceerde.

In hifi-land wordt er steeds minder vaak gesproken over high end en steeds vaker over high performance. Zo ook bij de nieuwe UNi-Fi serie van Elac, waar men spreekt over eenzelfde prijs-kwaliteitverhouding als bij Debut, maar met een 'higher performance'. Nog steeds onder de indruk van de Debut B5 verkerend, mocht ik een tijdje naar de Uni-Fi BS U5 Slim luisteren. Dat ik met een beter uitzienende versie van de B5 te maken had, was me gelijk wel duidelijk, maar natuurlijk was ik vooral benieuwd naar de klank.

Slim of niet slim

Laten we even duidelijk zijn, het gaat hier niet om een slimme luidspreker of smart speaker, mocht de naam verwarrend zijn. Slim staat in dit geval voor 'slank'. Schijnbaar is de Europese luidsprekermarkt, of liever gezegd, de Europese luisteraar, anders ingesteld op de looks van een luidspreker, dan een Amerikaanse luisteraar. Er is namelijk een standaard Uni-Fi serie en Uni-Fi Slim serie, waarbij alleen de laatste in Europa beschikbaar is. Beiden series

omvatten een drieweg-vloerstaander, een drieweg monitor-luidspreker (het bekende boekenkastmodel) en een center-luidspreker. Bij de standaardserie heten deze respectievelijk de UF5, de UB5 en UC5. Bij de slim-serie is dit de FS U5 Slim, de BS U5 Slim en de CC U5 Slim.

Geen keuze

Zoals gezegd is er voor luisteraars in Europa geen keuze en is alleen de Uni-Fi Slim hier verkrijgbaar. Een vergelijking in prijs is wat dat betreft nutteloos, aan de andere kant was ik toch wel benieuwd of de Uni-Fi Slim duurder zou uitvallen. En inderdaad, in de VS betaal je voor een setje UB5's 499 dollar en voor een setje BS U5 Slims, 750 dollar. Anderhalf keer zoveel dus. Als de klank bij beide systemen identiek is, dan zal dat verschil ergens anders in moeten zitten.

Afwerking

De Uni-Fi Slim wordt door Elac omschreven als een serie met de klank van de standaard Uni-Fi, waarbij een nieuwe dimensie is toegevoegd in de vorm, elegantie en een geraffineerd uiterlijk. Die elegantie is terug te vinden in de slanke vorm. Hoe slank is misschien het beste te omschrijven in verhoudingen. Zo heeft de UB5 een breedte van 20 centimeter en de BS U5 Slim 17,8 cm. Ruim 10% smaller dus. Ze zijn echter ook 2 centimeter hoger en 2 cm dieper, al met al geeft dat een slanke indruk. Het geraffineerde uiterlijk zit 'm echter in de afwerking van de kast. In tegenstelling tot de standaardserie, is de Uni-Fi Slim niet beplakt met zwart 'geborsteld' vinyl, maar is het MDF bespoten met een satijn

lak. Tevens heb je de keuze voor een witte uitvoering of een zwarte (alhoewel het meer overkomt als een antraciet grijs). Beide versies zien er strak, slijk en stijlvol uit. Het past ook erg mooi bij de grijze randen, het zwarte rubber en het matte zilver van de aluminium drivers. Alle luidsprekers worden geleverd met een grille van stof die magnetisch aan de voorzijde is vast te plakken. Ook al is deze akoestisch niet aanwezig, zul je hem slechts alleen gebruiken ter bescherming van de drivers, zonder grille zien de luidsprekers er wat mij betreft echt een stuk mooier uit.

Size doesn't matter

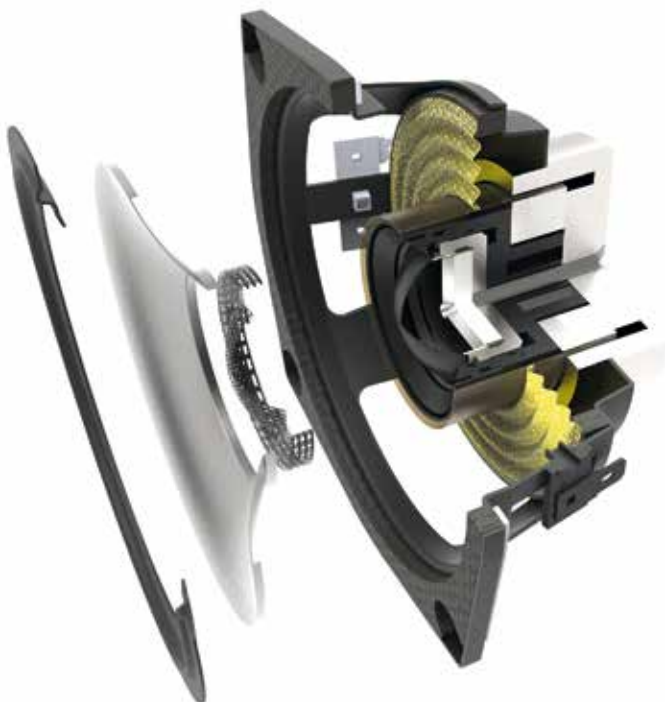
De grote vraag is natuurlijk of er een verschil in klank is tussen de standaard Uni-Fi en de Uni-Fi Slim. Volgens ontwerper Andrew Jones zouden beide versies nagenoeg gelijk moeten klinken. Ik had graag met eigen oren zijn stelling willen staven, maar het was helaas niet mogelijk beide luidsprekers naast elkaar in een testopstelling te plaatsen. Ik zal hem dus op zijn woord moeten geloven. Ondanks de andere afmetingen is de inhoud van de luidsprekers nagenoeg gelijk, maar de verhoudingen en de afstralingsoppervlakte is verschillend, en moet volgens mij toch wel enig effect hebben. Tenzij meneer Jones allerlei andere filters heeft gebruikt, vermoed ik dus toch enige klankverschil. De kast heeft dikke MDF-wanden die ook nog eens op bepaalde plekken zijn verstevigd. Gevolg is een stijfheid met haast geen resonantie, oftewel, de kast kleurt het geluid amper.

drieweg

Was de Debut B5 nog een standaard tweewegsysteem, de BS U5 is driewegsysteem in monitorformaat. Je zou het bij de aanblik inderdaad niet zeggen, maar bij nader inspectie zie je dat de tweeter verzonken ligt in de mid-driver, oftewel een concentrische unit. Dit is een geliefde constructie van Jones, vandaar dat je deze terugvindt in de ontwerpen die hij bij KEF en TAD heeft gemaakt. De tweeter en de mid-range werken nu samen als één puntbron, wat gelijk voor minder fase- en time-alignment-problemen zorgt. Het feit dat Jones zo'n unit niet in de Debut-serie had geïmplementeerd en nu pas voor het eerst bij Elac in de UNi-Fi-serie, heeft puur met de kosten te maken, want die liggen voor dit soort units vrij hoog. Uniek dus voor zo'n goedkope luidspreker.

De 1-inch zijden dometweeter is een verbeterde versie van de tweeter uit de Debut B5. Deze had een bereik tot 20kHz en bij de BS U5 is dat nu 25kHz en Andrew Jones praat zelfs over 30kHz. Het gaat hem namelijk niet zo om het feit dat de tweeter in staat is deze hoge frequenties weer te geven, maar dat de roll off van de tweeter een stuk hoger ligt dan bij een 2kHz-tweeter en zo dus een stuk langer 'recht' blijft weergeven.

Het crossoverfilter tussen de woofer en midrange-driver, ligt op 270Hz. Hierdoor kon Jones een specifieke woofer voor het laag ontwerpen, in plaats van een woofer/midrange die meer dan alleen laag moet weergeven. De 5,25-inch woofer is overigens gemaakt van aluminium, net zoals de 4-inch midrange-unit van de concentrische driver. Met Aluminium is de materiaalresonantie buiten het frequentiegebied van de driver te plaatsen.

Resultaat

Met al deze dure materialen, constructies en ontwerpen, verwacht je een dure luidspreker die fantastisch klinkt. De prijs valt alleszins mee, €750 voor een paar. Als je de luidspreker ziet en voelt, zou je verwachten het dubbele te moeten betalen.

Het belangrijkste is uiteindelijk toch de klank. Na ruim 60 uur inspelen en alle lovende reacties op verschillende websites, had ik verwacht overdonderd te worden. Ik sloot ze dan ook aan op mijn Krell Evolution 400's met twee Kimberkabels. Vreemd genoeg werkte dit niet ideaal. Het geluid was vlak, recht en bleef in de speaker hangen. Natuurlijk was deze combinatie buiten proporties. Elac geeft aan om niet meer dan 140 watt per kanaal aan te sluiten. Dus greep ik naar een Quad 405 die ik vaak in de studio gebruik op monitorluidsprekers.

Het verschil is nauwelijks te beschrijven. Alsof de luidsprekers stiekem zijn verwisseld met een ander setje. Wat ik nu hoor is haast onwerkelijk: een groots geluid, veel groter dan de luidsprekers, maar zonder dat het gehyped of overdreven getuned klinkt. Sterker nog, alles is zo mooi onder controle. Het laag gaat heel diep door, maar gecontroleerd. Ik hoor echt een toon in lage basnoten en geen onbestemde dreun. Het frappante is ook dat elke muziekstijl ook echt heel goed klinkt: dreunende dancebeats komen er heel mooi strak uit

en zonder snijdend hoog. Klassieke pianostukken zijn een genot, de timing en snelheid die hier cruciaal zijn, zorgen voor een prachtig breed beeld, met transparantie, waarbij instrument, reflecties en ambiance goed te onderscheiden zijn, maar alles nog één geheel is. En wat ook fijn is, de vleugel klinkt niet als een vleugel van 15 meter lang, de afbeelding is nog steeds correct. Filmmuziek, met bombastische sounds, als van Hans Zimmer, geen probleem. Wat dat betreft is het een allround luidspreker die in vele situaties en met vele muziekstijlen is te combineren. Het is ook nog eens een luidspreker die redelijk in de buurt van een muur geplaatst kan worden. Het laag wordt dan wel wat meer geaccentueerd. In de studio heb ik er zelfs even op gewerkt en kon tot in detail al mijn randapparatuur gebruiken. Een consumentenluidspreker die ook professioneel is te gebruiken... Een nieuwe Yamaha NS10?

Type:	3-weg basreflex (1 poort)
Behuizing:	MDF (CARBB2)
Frequentiebereik:	46 – 25.000Hz
Luidsprekerchassis hoog:	25mm zijden dometweeter
midden:	10 cm chassis met aluminium membraan
laag:	13 cm chassis met aluminium membraan
Crossover-frequenties:	270 / 2.700Hz
Impedantie:	4 Ohm
Minimale impedantie:	3,4 Ohm
Gevoeligheid:	85dB, gemeten bij 2,83 volt (amp output) op 1 meter
Belastbaarheid:	maximaal 140 Watt
Aanbevolen versterkervermogen:	40 – 140 Watt
Aansluitterminal:	banaan / spade
Afmetingen in mm:	hoogte: 339 x breedte: 178 x diepte: 294 (incl. front en aansluitbussen ca. 319)
Gewicht:	ca. 7,5 kg
Toebehoren:	zwart stoffen front met magnetische bevestiging
Uitvoeringen:	wit of zwart satijn lak
Garantie:	10 jaar (na registratie)
Prijs:	€349 per stuk

Meer informatie op de website van de importeur www.servi-q.nl